

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 3132/05
13.04.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића, председника већа, Власте Јовановић, Јелене Боровац, Биљане Драгојевић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник АБ адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БА адвокат, ради поништаја уговора, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.бр.7351/05 од 13.7.2005. године, у седници већа одржаној дана 13. априла 2006. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуде Окружног суда у Београду Гж.бр.7351/05 од 13.7.2005. године и Четвртог општинског суда у Београду П.бр.4796/03 од 15.3.2005. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Правноснажном пресудом Окружног суда у Београду Гж.бр.7351/05 од 13.7.2005. године одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена је пресуда Четвртог општинског суда у Београду П.бр.4796/03 од 15.3.2005. године, којом је одбијен тужбени захтев да се поништи уговор о поклону закључен између АА и ББ као поклонопримца који уговор је оверен од стране Четвртог општинског суда у Београду под Ов.бр.3621/02 дана 21.3.2002. године што би тужени био дужан признати и трпети а тужиља обавезана да накнади туженом парничне трошкове у износу од 28.125,00 динара у року од 15 дана.

Против наведене правноснажне пресуде Окружног суда у Београду тужиља је у законском року изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл. 386. раније важећег ЗПП, који се примењује на основу чл. 491. ст. 1. и 4. ЗПП-а ("Службени гласник РС", бр. 125/04), Врховни суд је нашао, да је ревизија тужиље основана.

Предмет спора је поништај уговора о поклону Ов.бр.3621/92 од 21.3.2002. године због заблуде. Чињеничним наводима тужбеног захтева тужиља тврди да је приликом овере спорног уговора била у уверењу да туженом потписује папире за пребацавање његове фирме из ВВ у ГГ и за запошљавање најстаријег сина туженог.

У проведеном поступку је утврђено да је по прекиду ванбрачне заједнице странака, спорним уговором о поклону Ов.бр.3621/02 од 21.3.2002. године тужиља као поклонодавац поклонила туженом као поклонопримцу своју кат.парц.бр.аа површине од 713м² из ЗКУЛ-а вв КО ГГ. Полазећи од тога да је тужиља виша медицинска сестра запослена у "ДД", а да је одредбама чл. 61. ст. 2. Закона о облигационим односима прописано да страна која је у заблуди може тражити поништај уговора због битне заблуде, осим ако при закључењу уговора није поступала с пажњом која се у промету захтева, нижестепени судови закључују да приликом закључења спорног уговора тужиља није поступала с пажњом која се у промету захтева а била је у могућности обзиром на своје образовање да контролише шта потписује, те да се стога тужиља ни не може позивати на заблуду и тражити са тог разлога поништај спорног уговора, а да тужиља заправо и није била у заблуди приликом овере уговора већ да је вероватно мотив за подношење тужбе тужиљина љубомора.

Правни закључак нижестепених судова ревизијски суд не прихвата исправним, јер није заснован на материјалном праву које регулише питање заблуде о побуди код уговора без накнаде, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено а при том је и сам себи противуречан због чињеничне контрадикторности да ли је тужиља при закључењу спорног уговора била или не у заблуди. Са тих разлога су нижестепене пресуде укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Уговором о поклону поклонодавац поклања поклонопримцу своју ствар – право без накнаде. Дакле, уговор о поклону је по својој правној природи добротине уговор без накнаде.

Код уговора о поклону основ као психилошко – правни циљ обавезивања се не налази у објективном већ у субјективном критеријуму. Намера добротинства увек постоји код уговора о поклону и представља психолошку појаву.

Код уговора о поклону мотив је непосредни циљ, побуда која наводи поклонодавца на закључење уговора. Мотив је субјективна психолошка појава везана за личност, унутрашња страна поклонодавца. Дакле, мотив је нешто сасвим лично, скривено, посредно, субјективно, и не садржи се у изјави воље. Према томе, мотив код уговора о поклону као добротиног уговора постаје саставни део уговора, добија значај као и основ, и може се рећи да се мотив спаја са основом.

Ако код уговора о поклону основ не постоји или ако је недозвољен, или неистинит, уговор је ништав сходно одредбама чл. 52., 62. и 63. Закона о облигационим односима. Чланом 52. ЗОО је прописано, да ако основ не постоји, или је недопуштен, уговор је ништав. Одредбама чл.62. ЗОО је прописано, да код уговора без накнаде битном заблудом се сматра и заблуда о побуди која је била одлучна за преузимање обавеза. А одредбама чл. 63. ЗОО прописано да кад стране верују да су сагласне, а у ствари међу њима постоји неспоразум о природи уговора или о основу или о предмету обавезе, уговор не настаје.

Да би се стекли услови за правилним одлучивањем у овој правној ствари, првостепени суд у наставку поступка треба да расправи чињенице (које су изостале у досадашњем току поступка), а које се односе на постојање мотива – побуде код тужиље за закључење спорног уговора повезано с једне стране са горе изложеним становиштем Врховног суда да се код уговора о поклону мотив спаја са основом, а с друге стране са цитираним одредбама Закона о облигационим односима по којима би уговор о поклону био ништав ако основ не постоји или је недопуштен, или пак рушљив ако постоји заблуда о побуди или неспоразум.

Одлука о трошковима поступка је укинута, јер зависи од исхода одлуке о главној ствари.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу чл.394. став 1. и чл. 395. ст. 2. ЗПП-а одлучио као у изреци.

Председник већа-судија,

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд